Bakının daxilində "kiçik şəhərcik": COP29 məkanı sanki "Nuhun gəmisi"nə bənzəyirdi...

Odlar diyarı Azərbaycan daha bir mötəbər tədbiri böyük təntənə ilə yola saldı. Təxminən 15 gün ərzində demək olar ki, insanların yaşadığı bütün materik və qitələrin nümayəndələri dünyanı bürüyən qlobal problemin çarəsini Bakıda axtardılar. Cəmi 11 aya xariqələr yaradan Azərbaycan COP29 üçün hər bir detalı nəzərdə saxlamışdı. Yaddan çıxan hansısa incə bir məqam yox idi. COP29 məkanı kiçik şəhərcik kimi idi... Dünyanın dörd bir yanından iştirakçıların olduğu COP29 məkanı sanki "Nuhun gəmisi"nə bənzəyirdi... Həmin "gəmiyə" minənləri bir məqsəd, bir ümid birləşdirirdi: təbiətin qəzəbindən xilas olmaq...

Tədbirin sonuncu günü olmasına və yorğunluğa baxmayaraq, hər kəs gülümsəyirdi... Kimisi məmnunluqdan, kimisi isə ölkəmizin növbəti sınaqdan üzüağ çıxmasına görə...

AZƏRTAC COP29 tədbirinin keçirildiyi Mavi və Yaşıl zonalarda yerli və xarici iştirakçıların fikirlərini öyrənib.

Qarayaxma kampaniyalarına qarşı ideal cavab: ən yüksək səviyyədə təşkilatçılıq və uğurlu ev sahibliyi

"EMEDIA Group" Media Təşkilatının sədri Elşən Əliyevin sözlərinə görə, ölkəmiz hər zaman sülh, əmin-amanlıq, humanistlik niyyətini dünyaya bəyan edib. COP29 tədbiri də Azərbaycanın öz ənənələrinə sadiqliyinin növbəti nümunəsidir:

"Biz dinindən, dilindən, milliyyətindən, irqindən asılı olmayaraq bütün planet sakinlərinin ədalətli şərtlər altında yaşamasının, iqlim dəyişikliyinin təsir və nəticələrinin aradan qaldırılması üçün az inkişaf etmiş ölkələrə yardım əli uzadılmasının tərəfdarıyıq. İstər COP29-dan əvvəl, istərsə də konfrans dövründə qarayaxma kampaniyaları aparılsa da, əleyhimizə fikirlər səsləndirilsə də, biz onları ən yüksək səviyyədə təşkilatçılıq və uğurlu ev sahibliyi ilə susdurduq. İki həftə ərzində doğma Bakımız dünyanın ümid mərkəzinə çevrildi, bəşəriyyəti narahat edən problemlərə küləklər şəhərində həll yolları axtarıldı. Hamılıqla səfərbər olaraq daha bir çətin və məsuliyyətli işin öhdəsindən müvəffəqiyyətlə gəldiyimiz üçün çox qürurluyam".

Sabiq deputat, siyasi təhlilçi Sona Əliyeva COP29 çərçivəsində ən möhtəşəm hadisənin Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) ölkələri arasında sənədlərin imzalanması olduğunu deyib:

"Düşünürəm ki, COP29 çərçivəsində TDT ölkələrinin imzaladığı sənədlər gələcəkdə real nəticələrə gətirib çıxaracaq. Hətta Azərbaycan və Türkiyənin ekosistemlə bağlı apardığı işlər gələcəkdə digər

dövlətlər tərəfindən də öyrənilə bilər. Bakıda keçirilən BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) çərçivəsində təşkil edilən Türk Dövlətləri Təşkilatının İqlimə Dayanıqlı Ağıllı Kəndlər üzrə Nazirlər Sessiyasında İqlimə Davamlı Kəndlər Forumu yaradıldı. Bu, olduqca önəmli hadisədir. Biz işğaldan azad olunan Zəngilanda, Ağalı kəndində "Ağıllı kənd" layihəsini reallaşdırmışıq. Bu, dünya iqlim təşkilatlarının həsəd aparacağı bir layihədir.

Fəxrlə deyə bilərik ki, TDT-yə daxil olan ölkələrin QHT-ləri COP29 çərçivəsində həyata keçirilən proseslərdə fəal iştirak etdilər. Ətraf mühitin qorunması istiqamətində qanunverici çərçivənin yaradılması vacib idi. Bu forumun yaradılması bir daha təsdiq edir ki, qlobal iqlim çağırışlarının həllində hər bir kəsin iştirakı lazımdır. Azərbaycanın COP29-a uğurla ev sahibliyi etməsi Türk dünyası üçün də önəmli idi".

İngiltərənin Lester Universitetinin professoru Con Seymur Heslop-Harrison bildirib:

"Bu, mənim iştirak etdiyim ilk COP-dur. Etiraf etməliyəm ki, COP29 mənim gözlədiyimdən də əhatəli oldu. Biomüxtəlifliyə malik sahələrin qorunması yolu ilə kənd təsərrüfatını daha da genişləndirmək üçün gözəl imkanlar var. COP29 kənd təsərrüfatı genetikasını, bu sahə üzrə ali təhsil verən universitetlərin rolunu, biomüxtəlifliyin qorunub saxlanılması üsullarını müzakirə etmək, gələcək nəslə iqlim dəyişikliyi və onun təsirlərini azaltmaq yollarını aşılamaq üçün real fürsət yaratdı".

Ajans.az xəbər portalının baş redaktoru Tural Müseyibov bütün sahələrdə zəngin təcrübəyə malik olan Azərbaycanın COP29-a ev sahibliyi etməsinin ölkəmizin nüfuzunun, qüdrətinin göstəricisi olduğunu diqqətə çatdırıb:

"Şübhəsiz ki, bu məsələdə Prezident İlham Əliyevin rolu danılmazdır. Ölkə başçısının dəvəti ilə Azərbaycana gələn prezidentlər, vitse-prezidentlər, baş nazirlərin iştirakı ilə keçirilən liderlərin sammitində çıxışlar zamanı səslənən fikirlər Azərbaycana olan diqqət və dəyərin bariz nümunəsidir. Həmçinin ölkəmizin beynəlxalq aləmdə söz sahibinin olmasının göstəricisi kimi qiymətləndirilə bilər. Çox nüfuzlu tədbirin ölkəmizdə keçirilməsi həm də bizim üçün böyük məsuliyyət yaradır. Xarici qonaqların fikirləri də onu göstərir ki, bu gün Azərbaycan istənilən mötəbər tədbiri yüksək səviyyədə təşkil etməyə qadir olan dövlətdir. Buna görə də prosesdə iştirak edən bütün yerli qurumlara, vətəndaşlara təşəkkür düşür. Tədbirin təhlükəsizliyinin yüksək səviyyədə təşkili Azərbaycanla bağlı olan düşüncələrdə daha fərqli yanaşmanı ortaya qoyacaq".

Bu dəfə yaşıl dünya naminə həmrəy olduq...

"Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"ndə COP29-un keçirilməsinin ilin ekoloji yükünü və ətraf mühitə qarşı məsuliyyətli davranışın önəmini daha da qabartdığını deyən Bakı şəhəri 295 nömrəli tam orta məktəbin direktoru, sabiq deputat Dilarə Cəbrayılova fikirlərinə belə davam edib:

"Biz ölkəmiz, dünyamız üçün növbəti həlledici bir dönəmi geridə qoyduq. Həm öyrəndik, həm də öyrətdik.

Direktoru olduğum məktəbin şagirdləri də COP29 çərçivəsində Yaşıl Zonanı ziyarət etdilər. Ətraf mühitə dost münasibəti uşaqlara elə kiçik yaşlardan aşılamaq lazımdır. Biz yaşıl dünyamız naminə

uşaqlarımızı yaşıl düşüncə ilə böyütməliyik. COP29 bir daha onu göstərdi ki, məktəblərdə və təhsil ocaqlarında yaşıl təhsil və ətraf mühit dəyişiklikləri ilə bağlı bir sıra maarifləndirici tədbirlərin və layihələrin keçirilməsi məqsədəuyğundur. Yaşıl təhsillə bağlı görüləcək çox iş var. Düşünürəm ki, gələcəkdə bəhrə görmək üçün fidanları indidən düzgün yetişdirməliyik".

Burundidən gələn iştirakçı Sedrik Hakizimana COP29-un müsbət nəticə verəcəyini və bir çox ölkələrin probleminə həqiqətən də kömək edəcəyini düşündüyünü deyib. O, iqlim dəyişikliyindən əziyyət çəkən ölkənin nümayəndəsi kimi müzakirələrdə iştirak etməyin onun üçün çox vacib olduğunu bildirib. Paytaxtımızı çox bəyəndiyini dilə gətirən qonaq insanların çox mehriban və səmimi olduğunu da qeyd etməyi unutmayıb.

Birinci Qarabağ müharibəsi şəhidi Şaban Cəfərovun qızı, "NR" İnklüziv Mərkəzin təsisçisi və direktoru Nərmin Şabanqızı ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdikdən sonra belə vacib tədbirə ev sahibliyi etməyimizi ölkəmizi istəməyən qüvvələr üzərində növbəti qələbəmiz adlandırıb.

O, həmçinin deyib: "COP29 məkanında məhdudiyyətli vətəndaşların tədbirdə aktiv iştirakı üçün hər bir detal diqqətdə saxlanılmış, inklüzivlik təmin olunmuşdu. İnklüzivlik və müyəssərliyin təşkilində müxtəlif dərəcədə əlilliyi olan şəxslərin iştirakı isə xüsusilə təqdirəlayiqdir. Bununla da ölkəmiz inklüziv, bütöv, hər bir fərdi ilə rəngarəng cəmiyyət qurmaq məramını bir daha göstərmiş oldu. "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"ndə həmrəyliyimizin növbəti uğuruna görə hər birimizi təbrik edirəm".

COP29-un azyaşlı ziyarətçiləri arasında olan Tanzaniyadan gələn Corcina Benedikt Maqesa uşaqların ətraf mühit məsələlərinin həllinə töhfə verə biləcəyini deyib. Onun sözlərinə görə, vacib qərarların qəbulunda planetin 18 yaşadək sakinlərinin iti ağıllarının məhsullarından, düşüncələrindən yararlanmaq hər kəs üçün faydalı ola bilər.

"Uşaqlar COP29 tədbirinin nəticələri barədə məlumatlı olmalı, Braziliyada keçiriləcək COP30-u qaçırmamalıdırlar. Çünki növbəti COP tədbirinin mövzusu uşaqlar üçün olacaq".

"Xəzər dənizinin sahilində yerləşən Azərbaycan çox gözəl, səmimi və mehriban əhalisi olan ölkədir. İndiyə kimi üç kitabım çapdan çıxıb. Tanzaniyaya qayıdan kimi Azərbaycan haqqında kitab yazmağı düşünürəm", - deyə C.B.Maqesa fikirlərinə yekun vurub.

Biz bu il "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" çağırışı ilə yola çıxdıq. Bəli, adından göründüyü kimi yaşıl ölkə deyil, yaşıl dünya naminə... Məhz COP29-da da əsas hədəfimiz iqlim dəyişmələri və onun təsirlərinə qarşı həmrəy olmaq idi. Ekoloji problemlərin sərhəd tanımadığı, bəzən bizim üçün lokal görünən, əslində isə ölkələr gəzərək qlobal miqyasa çata biləcək məsələlərin həllinə yalnız birlik olaraq nail ola bilərik. İlboyu dünya pəncərəsini açaraq hər kəsə yaşıl niyyətlə səsləndik. Səsimizə okeanın ta o biri tayından da səs verən oldu...

Bakı öz missiyasını uğurla tamamladı...

Göyçək Mahmudlu, Günel Türksoy

AZƏRTAC
2024, 23 noyabr